

Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus 21.11.2022 § 290

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Seija Österberg, p. 044 783 7300

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka, p. 044 783 7285

Vt. tekninen johtaja Simo Salonen, p. 050 585 6772

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 kunnan strategian vuoteen 2025. Strategian tavoitteet ja toimenpiteet konkretisoidaan vuosittain talousarviossa.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Mynämäen talousarvio on käyttötalouden osalta bruttositova talousarviokirjassa 3.5. kohdassa esitetyllä tavalla. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalain 118 §:ssä on määritelty säännökset erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä (kriisikuntakriteerit). Kriisikuntamenettely uhkaa käynnistyä mm., jos konsernin kertynyttä alijäämää on tilinpäätöksessä vähintään 1.000 €/asukas ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 €/asukas. Mynämäen vuoden 2021 konsernitaseessa on alijäämää 658 €/as. Tämän hetken tiedon mukaan kunta ei tee vuonna 2022 alijäämää niin, että kriteeri täyttyisi. Sote-uudistuksen takia V-S sairaanhoitopiiriin ja V-S erityishuoltopiiriin toiminta lakkaa. Sote-uudistuksen ns. voimaannapolain 33 §:n mukaan kuntayhtymien jäsenkunnat vastaavat toiminnan päättyessä mahdollisesti olevista alijäämistä ennen toiminnan siirtymistä hyvinvointialueelle. Mahdolliset ylijäämät jaetaan jäsenkuntien kesken perussopimusten mukaisesti. Kuntayhtymien mahdollisten alijäämien määrästä ei ole vielä tietoa.

Kriisikuntakriteereinä on myös neljä taloudellista raja-arvoa, joiden kaikkien täytyy täytyä, jotta menettely käynnistyy. Nämä kaikki eivät ole Mynämäen osalta täyttymässä. Mynämäen vuoden 2021 taseessa on ylijäämää noin 4,0 milj. euroa.

Vuoden 2023 talousarviossa ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelmassa on huomioitu sote-uudistuksen vaikutukset tällä hetkellä tiedossa olevien laskelmien mukaan. Mynämäen kunnan käyttötaloudesta poistuu perusterveydenhuollon eli Perusturvakuntayhtymä Akselin, erikoissairaanhoidon eli V-S sairaanhoitopiiriin ja aluepelastuslaitoksen menoja noin 32,2 milj. euroa. Lisäksi vuoden 2023 alusta kunnasta siirtyy tukipalveluista (ruokapalveluista, laitoshuollosta ja taloushallinnosta) liikkeen luovutuksella 11 henkilöä hyvinvointialueen palvelukseen. Siirtyvien henkilöiden henkilöstömenot ja ko. toimintoihin kohdistuvat muut menot ja tulot jäävät pois kunnan talousarviosta.

Hyvinvointialueiden rahoitus tulee valtiolta. Rahoitustarpeen kattamiseksi vuonna 2023 kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikataan 12,64 %-yksikköä. Kunnat eivät saa muuttaa tuloveroprosenttia vuodelle 2023. Mynämäen veroprosentiksi jää 8,61 %. Tuottoarvio on 16,4 milj. euroa (vuonna 2022 noin 27,0 milj. euroa).

Myös yhteisöveron jako-osuutta leikataan noin 10 %-yksikköä. Vuonna 2023 kuntien jako-osuus on 23,91 %. Mynämäen yhteisöveron tuottoarvio on 1,3 milj. euroa (vuonna 2022 noin 1,8 milj. euroa).

Kiinteistöveroprosenttien ala- tai ylärajoihin ei ole tehty muutoksia vuodelle 2023. Kunnanvaltuusto vahvisti vuoden 2023 veroprosentit kokouksessaan 14.11.2022. Veroprosentit ovat samat kuin vuonna 2022. Sote-uudistus ei vaikuta kiinteistöveron tuottoon.

Hyvinvointialueen rahoitustarpeen kattamiseksi myös kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia leikataan merkittävästi. Sote-palvelujen osuus peruspalvelujen valtionosuudesta jää kokonaan pois. Lisäksi valtionosuuksiin vaikuttavat tasauselementit (muutosrajoitin ja siirtymäkauden tasaus), joilla uudistuksen taloudelliset vaikutukset tasataan koko maan tasolla. Sote-uudistuksen tarkoituksena ei ole parantaa kuntien taloudellista tilannetta vaan uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti koko maan tasolla. Mynämäen kunnan valtionosuudet vuonna 2023 on tämän hetkisten laskelmien mukaan noin 4,1 milj. euroa (vuonna 2022 noin 19,5 milj. euroa).

Sote-uudistuksen laskelmien lopputarkistus tehdään loppuvuodesta 2023. Lopputarkistus näkyy valtionosuuksissa vuodesta 2024 alkaen. Vuoden 2023 valtionosuusmaksatus korjataan takautuvasti vuosina 2024 ja 2025.

Nykyiset kunnalliset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia. Vuoden

2023 talousarviossa ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelmassa on huomioitu sopimusten mukainen korotusvaraus.

Vuoden 2023 vuosikate on noin 2,5 milj. euroa. Suunnitelmavuoden 2024 vuosikate on noin 1,2 milj. euroa ja suunnitelmavuoden 2025 noin 1,2 milj. euroa.

Vuoden 2022 bruttoinvestoinnit ovat yhteensä noin 4,7 milj. euroa. Suurin yksittäinen investointi on Laurin koulun saneeraushankkeen eteneminen. Vuosikate riittää kattamaan noin puolet vuoden 2023 investoinneista. Loput investoinneista ja lainanlyhennykset joudutaan kattamaan lainalla. Lainamäärä tulee olemaan suunnitelmakauden lopussa noin 6.500 €/asukas. Kunnan lainamäärä on noussut viime vuosina huomattavasti. Sote-uudistuksen jälkeen kaikki lainat jäävät kunnan vastuulle maksettavaksi huomattavasti pienemmällä tulorahoituksella. Korkotaso on nousemassa, joten myös lainanhoitokulut kasvavat tulevina vuosina.

Lautakuntien vuoden 2023 talousarvio- ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelmaehdotukset on käsitelty kunnanvaltuuston iltakoulussa 10.10.2022 ja kunnanhallituksen iltakoulussa 7.11.2022. Laurin koulun saneeraushankkeen 3. vaihetta on esitelty kunnanvaltuustolle 14.11.2022.

Yhteistyöneuvottelukunta käsittelee asian ma 21.11.2022.

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelma lähetetään esityslistan mukana.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman liitteen mukaisesti.

Päätös:

Esittelijä muutti kokouksessa päätösehdotusta siten, että talousarvion 4.3. kohdasta poistetaan kappale Vakinaistetaan toimistoinsinöörin... ja lisätään lause: Teknisen toimen organisaatio tulee tarkasteltavaksi meneillään olevan resurssiselvityksen valmistuttua.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti edellä olevan esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Petteri Huuskonen ehdotti Hanna Silvaanin kannattamana, että Laurin koulun saneeraukseen vuodelle 2024 varataan 2.800.000 euron määräraha ja vuodelle 2025 varataan 2.000.000 euron määräraha.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja totesi, että asiasta täytyy äänestää. Äänestysmenettelyksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys siten, että esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Petteri Huuskosen ehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Vanhanen, Alatalo, Toivonen ja Jaakkola) ja 7 EI-ääntä (Maisila, Karkoinen, Hurme, Huuskonen, Kylänpää, Silvaani ja Vilola).

Näin ollen puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus hyväksyi Petteri Huuskosen ehdotuksen äänin 4–7.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti Petteri Huuskosen ehdottamana ja Hanna Silvaanin kannattamana, että Kuivelakodin muutosten määräraha siirretään vuodelle 2025.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti Petteri Huuskosen ehdottamana ja Hanna Silvaanin, Juha Vanhasen, Tuula Toivosen ja Kimmo Karkoisen kannattamana, että Roukkulin alueen katujen ja vesihuollon rakentamisen määrärahasta siirretään 225.000 euroa vuodelle 2023 ja 200.000 euroa vuodelle 2024 ja tievalaistuksen määräraha siirretään vuodelle 2024.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti Petteri Huuskosen ehdottamana, että katuvalaistuksen uusimisen määräraha vuosille 2023–2026 muutetaan 50.000 euroksi/vuosi.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti, että kuntoportaat ja koirapuiston rakentaminen toteutetaan hankerahalla ja näihin varatut määrärahat otetaan pois talousarviosta.

Muilta osin kunnanhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen yksimielisesti.

Talousarviokirjaan tehtiin joitakin teknisluonteisia tekstikorjauksia.

Kunnanvaltuusto 28.11.2022 § 89
290/02.02.00/2022

Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelma on esityslistan liitteenä.

Päätösehdotus
(kh):

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman liitteen mukaisesti.

Päätös:

Puheenjohtajan ehdotuksesta ensin käytettiin ryhmäpuheenvuorot ja sen jälkeen tarvittaessa yksityiskohtainen keskustelu.

Ryhmäpuheenvuoron käyttivät valtuutetut Aappo Kontu/KESK, Juha Vanhanen/KOK, Kimmo Karkoinen/PS, Tuula Toivonen/SDP, Meri-Salla Tuominen/VIHR, Lauri Numminen/VAS ja Patrik Salminen/Yhteinen Mynämäki.

Ryhmäpuheenvuorojen aikana valtuutettu Juha Vanhanen ehdotti valtuutettujen Tuula Toivosen, Lauri Nummisen ja Taina Laitisen

kannattamana, että Laurin koulun peruskorjaukseen vuodelle 2023 varataan 2.100.000 euroa ja vuodelle 2024 varataan 4.800.000 euroa. Lisäksi rahoituslaskelmaan tehdään tarvittava korjaus tämän muutoksen vaikutuksesta.

Koska oli tehty kunnanhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja totesi, että asiasta täytyy äänestää. Äänestysmenettelyksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys siten, että kunnanhallituksen ehdotusta kannattavat äänestävät JAA ja Juha Vanhasen ehdotusta kannattavat äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 20 JAA-ääntä, 14 EI-ääntä ja 1 tyhjä.

Näin ollen puheenjohtaja totesi, että kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen äänin 20–14, 1 tyhjä.

Muilta osin kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman yksimielisesti.